

MB-112

March-2022

B.Ed., Sem.-I

A-02 : Contemporary Indian and Education

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 42
- (1) કેળવણીની પ્રાચીન અને અર્વાચીન સંકલ્પના સમજાવો.
  - (2) કેળવણી અને તત્ત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
  - (3) કેળવણી એટલે શું ? કેળવણીનું મહત્ત્વ સમજાવો.
  - (4) અવૈધિક કેળવણીનું અર્થ અને મહત્ત્વ સમજાવો.
  - (5) ભારતીય બંધારણના મુખ્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
  - (6) રાધાક્રિષ્ણન કમિશનની મુખ્ય ભલામણો લખો.
  - (7) સામાજિક વિવિધતા એટલે શું ? સામાજિક વિવિધતાના સ્તરો વિશે સમજાવો.
  - (8) મૂળભૂત હક્કો જણાવીને સ્પષ્ટ રીતે સમજાવો.
  - (9) સમજાવો ત્રિભાષા સૂત્ર.
  - (10) લોકશાહીની ત્રણ વ્યાખ્યા આપી એમની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો અને તેને શાળામાં વિકસાવવા માટે કોઈ બે પ્રવૃત્તિઓનો ઉલ્લેખ કરો.
  - (11) રાષ્ટ્રીય એકતા કેળવવા માટે શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
  - (12) ગાંધીજીએ આપેલ શિક્ષણના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) કેળવણીની કોઈપણ બે વ્યાખ્યાઓ આપો.
  - (2) ઔપચારિક કેળવણી તથા અનૌપચારિક કેળવણીના તફાવતના બે-બે મુદ્દા આપો.
  - (3) સંવિધાનમાં આમુખનું મહત્ત્વ સમજાવો.
  - (4) વેદકાલીન શિક્ષણની મર્યાદાઓ જણાવો.
  - (5) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિની મહત્ત્વની બાબતો સમજાવો.
  - (6) R.M.S.A. અને R.U.S.A. ના પુરા નામ જણાવો.
  - (7) ખાનગીકરણ અને ઉદારીકરણ એટલે શું ?
  - (8) સર્વશિક્ષા અભિયાનની ઉપયોગિતા જણાવો.

Seat No. : _____

MB-112

March-2022

B.Ed., Sem.-I

A-02 : Contemporary Indian and Education

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Answer any 6 of the following questions : 42
- (1) Explain the ancient and modern concept of education.
  - (2) Clarify the relationship between 'Education' and 'Philosophy'.
  - (3) What is Education ? Explain the importance of Education.
  - (4) Explain the meaning and importance of Non-formal Education.
  - (5) Discuss the main characteristics of Indian Constitution.
  - (6) Write main recommendations of Radhakrishnan Commission.
  - (7) What is Social Diversity ? Explain about levels of Social Diversity.
  - (8) Mention the Fundamental Rights and explain them clearly.
  - (9) Explain Trilingual Sutra.
  - (10) Give three definitions of Democracy with its characteristics, and illustrate two activities to develop it in Schools.
  - (11) Explain the Role of teacher in cultivating National Unity.
  - (12) Discuss the principles of Education propounded by Mahatma Gandhi.
2. Answer any 4 of the following questions : 8
- (1) Give any two definition of Education.
  - (2) Give two points about the difference between formal education and non-formal education.
  - (3) Explain the importance of preamble in Constitution.
  - (4) Show the limitations of Education at Vedic period.
  - (5) Explain the important features of National Education Policy.
  - (6) Give full form of R.M.S.A. and R.U.S.A.
  - (7) What is Privatization and Liberalization ?
  - (8) Show the utility of 'Sarva Shiksha Abhiyan'.